

การคุ้มครองสิทธิส่วนตัวกับการสื่อสารสนเทศ

นางสาวชินอารี มาลีศรีประเสริฐ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-634-484-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I17465631

**THE PROTECTION OF RIGHT TO PRIVACY AND THE COMMUNICATION OF
INFORMATIONS**

MS. CHEUN-ARIE MALEESRIPRASERT

ศูนย์วิทยทรัพยากร

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Law**

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1998

ISBN 974-634-484-6

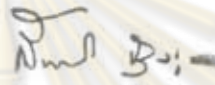
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การคุ้มครองสิทธิส่วนตัวกับการสื่อสารสนเทศ

โดย นางสาวชื่นอารี มาลีศรีประเสริฐ

ภาควิชา นิติศาสตร์

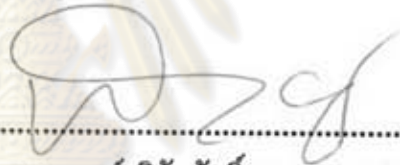
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ สุขุม ศุภนิตย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
()

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พิชัยศักดิ์ ทรายางกูร)

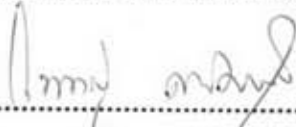
..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ สุขุม ศุภนิตย์)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ วิฑิต มันทาภรณ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พิระ จิระโสภณ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์)

ขึ้นอาร์ มาลีศรีประเสริฐ : การคุ้มครองสิทธิส่วนตัวกับการสื่อสารสนเทศ (THE PROTECTION OF THE RIGHT TO PRIVACY AND THE COMMUNICATION OF INFORMATION) อ.ที่ปรึกษา: รศ. สุขุม ศุภนิติย์, 204 หน้า. ISBN 947-634-484-6

สิทธิส่วนตัว เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานตามธรรมชาติอย่างหนึ่งที่เกิดตัวมนุษย์มาแต่กำเนิด ในการที่จะดำเนินชีวิตของตนตามอัธยาศัย โดยชอบด้วยกฎหมาย และเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับสังคมที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่ ซึ่งย่อมมีบางเรื่องราว บางเวลา ที่เอกชนไม่ต้องการให้บุคคลอื่นรวมทั้งรัฐเข้าไปแทรกแซงเกี่ยวข้อง นั่นคือ ความเป็นส่วนตัว

ในขณะที่สังคมกล่าวอ้างสิทธิที่จะรู้ เหตุการณ์ ข่าวสารต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมผ่านสื่อต่างๆ ทั้งสื่อส่วนบุคคลและสื่อมวลชน ทำให้การที่เอกชนจะกล่าวอ้าง "สิทธิส่วนตัว" นับวันจะกระทำได้โดยยากยิ่งขึ้น เนื่องจากการสื่อสารสนเทศได้รับการพัฒนาโดยมีเครื่องมือทันสมัย เพื่อสนองรับกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปสู่ "สังคมสารสนเทศ" ซึ่งข้อมูลสารสนเทศจะมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากมีผลต่อความคิดและการตัดสินใจทั้งในเรื่องส่วนตัวและการดำเนินธุรกิจ การพัฒนาในสื่อดังกล่าวทำให้การได้มาซึ่งข้อมูลส่วนตัวของเอกชนทำได้โดยง่าย และหากมีการเผยแพร่ความสารสนเทศส่วนตัวนั้นด้วยแล้ว ผลเสียหายที่เกิดขึ้นย่อมกระจายกว้างขวางกว่าเดิม คุณภาพของสิทธิส่วนตัวกับการสื่อสารสนเทศได้ถูกทำลายลงจากการพัฒนา กล่าวคือ ในส่วนของสิทธิส่วนตัวไม่มีการพัฒนาให้ความคุ้มครองโดยกฎหมายให้เท่าเทียมกับสื่อ

สำหรับประเทศไทย สิทธิส่วนตัวไม่ค่อยได้รับความสนใจมากนักในอดีต ต่อเมื่อได้ก้าวเข้าสู่สังคมสารสนเทศ ซึ่งสารสนเทศมีความสำคัญและเป็นที่ต้องการอย่างมาก ผู้สื่อสารจึงเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศโดยไม่นำพาต่อวิธีการได้มา และไม่สนใจว่าการเผยแพร่จะกระทำได้แค่ไหน เพียงใด และจะก่อผลเสียหายแก่บุคคลใดได้บ้าง แม้ความเสียหายอาจเป็นเพียงการเสียชื่อเสียงเกียรติยศแต่ไม่ถึงขั้นหมิ่นประมาท หรือทำให้เดือดร้อนรำคาญไม่มีความสุข หรือเสียความรู้สึก จากการล่วงละเมิดเช่นนั้น จึงได้เริ่มมีการพิจารณาว่าบุคคลควรมีสิทธิตามกฎหมายอย่างไรในข่าวสารข้อมูลที่เป็นส่วนตัว และการสื่อสารสนเทศในเรื่องส่วนตัวนั้นๆ มีขอบเขตตามกฎหมายเพียงใด

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ทำการวิจัยโดยสำรวจกฎหมายไทยที่มีอยู่และเกี่ยวข้องกับการสิทธิส่วนตัวในการสื่อสารสนเทศเปรียบเทียบกับกฎหมายของประเทศอังกฤษ และสหรัฐอเมริกา ซึ่งจากการวิจัยพบว่า การให้ความคุ้มครองในเรื่องดังกล่าวของประเทศไทย ยังไม่มีความชัดเจน และกระจัดกระจายอยู่ในกฎหมายต่างๆ ทั้งกฎหมายเอกชนและกฎหมายมหาชน และไม่มีกฎหมายเฉพาะเพื่อให้การคุ้มครอง หากเอกชนได้รับความเสียหายจากการล่วงล้ำสิทธิส่วนตัวจากเอกชนอื่นหรือสื่อมวลชน โดยการสื่อสารสนเทศเรื่องราวส่วนตัวที่เป็นความเห้นั้น กฎหมายโดยมากให้ความคุ้มครองแต่หากเป็นเรื่องราวส่วนตัวที่เป็นความจริงแล้วถูกก้าวล่วงแล้ว มีเพียงกฎหมายลักษณะละเมิดตามมาตรา 420 ที่จะปรับใช้เพื่อเรียกร้องความเสียหายนั้นได้ โดยถือว่าเป็นความเสียหายต่อ "สิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด" ซึ่งย่อมได้รับค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา 438 ซึ่งเป็นวิธีการในการแก้ไขเมื่อเกิดความผิดขึ้น แต่หากจะทำการ "ป้องกัน" เพื่อมิให้เกิดการล่วงสิทธิส่วนตัวจากผู้ที่ครอบครองและควบคุมสารสนเทศย่อมเป็นการดีกว่าการแก้ไข กล่าวคือ จำกัดวิธีการในการเข้าถึงหรือได้มาซึ่งข้อมูล ในขณะที่เดียวกันก็กำหนดเป็นหน้าที่ของผู้มีไว้ในความครอบครองซึ่งข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นในอันที่จะต้องรักษาข้อมูลดังกล่าวไว้โดยมิให้แพร่ออกไปโดยมิชอบ

ภาควิชา.....นิติศาสตร์
สาขาวิชา.....นิติศาสตร์
ปีการศึกษา.....2539

ลายมือชื่อนิสิต.....ศ. 24 สีสต์ประเสริฐ.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

CHEUN-ARIE MALEESRIPRASERT < THE PROTECTION OF RIGHT TO PRIVACY AND THE COMMUNICATION OF INFORMATIONS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SUSOM SUPANIT, 204 pp. ISBN 947-634-484-6

Right to Privacy is a natural fundamental right which is created at the time a person is born. It is the right for a person to freely live by his/her own choice. This right closely attaches to a society. When individual does not want other sections or even his state to intervene his personal activity, it is called "Privacy."

Whereas people have a right to know whatever happens in their society through various media, both mass and interpersonal communication, it seems more and more difficult for individual to claim for his "Right to Privacy." This is due to the fact that the communications of information has been speedily developed by modern devices in order to meet with the society which at the same time swiftly changes into what is called "Information Society." This kind of society gives the importance to the information which takes a significant role in making either a personal or business decision.

The development of these devices in accessing as well as in diffusing the private information results in a wide-spread of personal negative impacts which consequently cause the imbalance between the "Right of Privacy" and the "Communication of Information". That is there seems to occur a disproportion of the development and legal protect for the "Right to Privacy" with such modern media.

In Thailand, in the past the Thai paid very less attention to the right. Nevertheless, when we enter into the "Information Society" of which the information is given a very important recognition without the consideration of the limitation of its accession and diffusion and such accession and diffusion bring about into account how individual legally has the right on his private information and how far the communications are legally limited. These negative impacts are for examples - reputation destruction, irritation, and mental impacts.

This thesis surveyed the Thai existing laws which concern the "Right to Privacy" in communication of information comparing with the laws of the United Kingdom and the United States of America. From the study, it is founded that the laws of the protection of the "Right to Privacy" in Thailand is not well-established. Additionally, they scatter in various private and public laws. There is no specific relating statute. In case that individual is injured by a violation of the "Right to Privacy" regarding individual fact from either public or interpersonal communications, only the Tort Law, Section 420 is capable to be applied. This is considered to be the violation of "Any Right of Another Person" which may be atoned by a compensation according to the Section 438. In conclusion, this thesis suggested the prevention to the violation of the "Right to Privacy" and the control of the information communications. In so doing, There must be the accessibility control device at the same time it is proposed that the possessor of the information should have a duty to keep such information out of any infringement.

ภาควิชา.....นิติศาสตร์
สาขาวิชา.....นิติศาสตร์
ปีการศึกษา.....2539

ลายมือชื่อนิติกร.....*C. Maleesripasert*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*Susom Supanit*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงจะไม่มีได้หากปราศจาก รองศาสตราจารย์ สุขุม ศุภนิത്യ อาจารย์ที่ปรึกษาผู้จุดประกายความคิดให้กับผู้เขียน และเป็นครูผู้ที่ให้ความสำคัญกับ ธุรกรรมของนิติศาสตร์แล้วเสมอมา ทั้งยังทุ่มเทแรงใจ แรงกาย และสติปัญญาให้การค้นคว้า เคียงข้างผู้เขียนตลอดมาอย่างเต็มที่ ประกอบกับผู้เขียนได้รับความกรุณาและคำแนะนำที่เป็น ประโยชน์อย่างมากจากกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทั้งสี่ท่าน โดย รองศาสตราจารย์ พิชัยศักดิ์ ทรยางกูร ได้กรุณาเป็นประธานสอบที่สรุปแนวทางที่สามารถกระทำได้และชี้แนะให้ค้นข้อมูลจาก National University of Singapore ศาสตราจารย์ วิหิต มันทาภรณ์ ผู้ให้แนวทางในวิธีคิดวิจัย อย่างเป็นระบบ รองศาสตราจารย์ ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์ ผู้ที่ให้ความเมตตาและตรวจสอบความ สมบูรณ์ในเนื้อหา และรองศาสตราจารย์พีระ จิระโสภณ จากคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ได้ให้ความกรุณาในส่วนของการสื่อสารสนเทศหลายประการ และยังคงกรุณา แนะนำการเขียนที่เป็นสากลมากยิ่งขึ้น ซึ่งผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ตลอดเวลาที่ทำวิทยานิพนธ์สิ่งสำคัญที่สุดนอกจากความคิด สติปัญญาแล้ว คือแรงใจจาก บุคคลอันเป็นที่รักซึ่งผู้เขียนได้รับจากบุคคลในครอบครัวอันได้แก่ ป้า แม่ พี่ไก่ และป้ารมย์

รวมตลอดจนแรงเชียร์และความช่วยเหลือของกัลยาณมิตรอย่างวิลล่า น้องจ๊อ น้องใหม่ พี่ต๋ม พี่เพื่อน เด็บ ชนุน คุณกนกกัณฑ์ และบรรดามิตรสหายผู้มีความปรารถนาดีต่อกันที่ผู้เขียน ซึ่งไม่อาจกล่าวถึงได้ทั้งหมด รวมไปถึงพี่ๆ ห้องสมุด เจ้าหน้าที่ห้องสมุดกฎหมายของ University of Victoria ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้เขียนรู้สึกถึงความโชคดีที่ตนยังมีอยู่และขอบคุณ

ระหว่างการค้นคว้าวิจัย นอกเหนือไปจากความรู้ทางวิชาการที่ได้รับแล้ว ยังมีประสบการณ์ จากอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งจากสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต ทำให้ผู้เขียนเกิดความมานะพยายาม ปฏิภาณ ความอดทน และเกิดความเข้าใจในระดับหนึ่งถึงธรรมชาติของสรรพสิ่ง ซึ่งเป็นข้อดีจาก การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ต่อตัวผู้เขียนที่ทรงคุณค่ามหาศาล และผู้เขียนขอน้อมบูชาแด่องค์ผู้ก่อตั้ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้บุพการี และครูผู้มีพระคุณ

ชินอารี มาลีศรีประเสริฐ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ

บทที่

1	บทนำ	1
1.1	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2	วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.3	สมมติฐานของการวิจัย.....	4
1.4	วิธีดำเนินการวิจัย.....	4
1.5	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
2	สิทธิส่วนตัวกับการสื่อสารสนเทศ	6
2.1	สภาพของปัญหาในการสื่อสารสนเทศกับสิทธิส่วนตัว.....	6
2.2	สิทธิส่วนตัว	9
2.2.1	ความหมายของสิทธิส่วนตัว.....	10
2.2.2	แนวความคิดและทฤษฎีว่าด้วยสิทธิส่วนตัว.....	14
2.2.2.1	แนวความคิดในการคุ้มครองสิทธิส่วนตัว.....	15
	สมัยกรีก.....	16
	สมัยโรมัน.....	17
	สมัยกลางและสมัยฟื้นฟู.....	18
	สมัยศตวรรษที่ 19-20.....	20
2.2.2.2	ทฤษฎีที่เป็นที่มาในการคุ้มครองสิทธิส่วนตัว.....	27
	1) ทฤษฎีเทวสิทธิ.....	27
	2) ทฤษฎีอำนาจอธิปไตย.....	28
2.3	การสื่อสารสนเทศ.....	32
2.3.1	ความหมายของคำว่าสื่อสาร.....	33
2.3.2	ความหมายของคำว่าสารสนเทศ.....	34

2.3.3	องค์ประกอบของการสื่อสารสนเทศ.....	35
2.3.4	รูปแบบของการสื่อสาร.....	36
	การสื่อสารส่วนบุคคล.....	37
	การสื่อสารกับสาธารณะ.....	37
2.4	การกระทำอันมิชอบต่อข้อมูลส่วนตัวในประเทศไทย.....	39
2.4.1	ความหมายของข้อมูลข่าวสารส่วนตัว.....	41
	ข้อมูลของบุคคลธรรมดา.....	43
	ข้อมูลของสาธารณะบุคคล.....	44
2.4.2	ประเภทของข้อมูลข่าวสารส่วนตัว.....	43
	เปิดเผยได้.....	43
	เป็นความลับ.....	43
2.4.3	การกระทำอันมิชอบต่อข้อมูลข่าวสารส่วนตัว.....	47
	การเข้าถึง.....	47
	การเผยแพร่.....	48
3	การคุ้มครองสิทธิส่วนตัวกับการสื่อสารสนเทศในกฎหมายไทย	49
3.1	รัฐธรรมนูญ	51
3.1.1	สถานะของสิทธิส่วนตัว.....	51
3.1.2	การเข้าถึงและการเผยแพร่ซึ่งสิทธิส่วนตัว.....	53
3.1.3	ข้อยกเว้นที่ไม่อาจมีสิทธิส่วนตัว.....	54
3.2	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	55
3.2.1	การคุ้มครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะละเมิด.....	56
3.2.1.1	สถานะของสิทธิส่วนตัว.....	56
3.2.1.2	การเข้าถึงและการเผยแพร่ซึ่งสิทธิส่วนตัว.....	64
3.2.1.3	ข้อยกเว้นที่ไม่อาจมีสิทธิส่วนตัว.....	64
3.2.2	การคุ้มครองสิทธิในการใช้ชื่อ.....	65
3.2.2.1	สถานะของสิทธิส่วนตัว.....	65
3.2.2.2	การเข้าถึงและการเผยแพร่ซึ่งสิทธิส่วนตัว.....	67
3.2.2.3	ข้อยกเว้นที่ไม่อาจมีสิทธิส่วนตัว.....	67
3.2.3	การคุ้มครองสิทธิในชื่อเสียงหรือเกียรติคุณ.....	68
3.2.3.1	สถานะของสิทธิส่วนตัว.....	68
3.2.3.2	การเข้าถึงและการเผยแพร่ซึ่งสิทธิส่วนตัว.....	70
3.2.3.3	ข้อยกเว้นที่ไม่อาจมีสิทธิส่วนตัว.....	71

3.2.4 คำสินไหมทดแทนเพื่อละเมิด.....	72
คำสินไหมทดแทนทั่วไปตามมาตรา 438.....	72
คำสินไหมทดแทนต่อชื่อเสียงตามมาตรา 447.....	76
3.3 ประมวลกฎหมายอาญา.....	80
3.3.1 ความผิดเกี่ยวกับชื่อเสียงและเสรีภาพ.....	80
3.3.3.1 ความผิดฐานหมิ่นประมาท.....	80
สถานะของสิทธิส่วนตัว.....	80
การเข้าถึงและการเผยแพร่ซึ่งสิทธิส่วนตัว.....	85
ข้อยกเว้นที่ไม่อาจมีสิทธิส่วนตัว.....	86
3.3.1.2 ความผิดฐานเปิดเผยความลับ.....	88
ก. ความผิดฐานเปิดเผยจดหมาย โทรเลข หรือเอกสารใด ๆ.....	88
สถานะของสิทธิส่วนตัว.....	88
การเข้าถึงและการเผยแพร่ซึ่งสิทธิส่วนตัว.....	90
ข้อยกเว้นที่ไม่อาจมีสิทธิส่วนตัว.....	91
ข. ความผิดฐานเปิดเผยความลับจากการเป็นเจ้าหน้าที่หรือมีอาชีพ.....	91
สถานะของสิทธิส่วนตัว.....	91
การเข้าถึงและการเผยแพร่ซึ่งสิทธิส่วนตัว.....	92
ข้อยกเว้นที่ไม่อาจมีสิทธิส่วนตัว.....	92
3.3.2 ความผิดฐานดูหมิ่น.....	93
สถานะของสิทธิส่วนตัว.....	93
การเข้าถึงและการเผยแพร่ซึ่งสิทธิส่วนตัว.....	94
ข้อยกเว้นที่ไม่อาจมีสิทธิส่วนตัว.....	95
3.4 กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับสื่อต่าง ๆ.....	95
3.4.1 พระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484	95
สถานะของสิทธิส่วนตัว.....	97
การเข้าถึงและการเผยแพร่ซึ่งสิทธิส่วนตัว.....	99
ข้อยกเว้นที่ไม่อาจมีสิทธิส่วนตัว.....	100
3.4.2 พระราชบัญญัติโทรเลขโทรศัพท์ พ.ศ. 2477.....	104
สถานะของสิทธิส่วนตัว.....	106
การเข้าถึงและการเผยแพร่ซึ่งสิทธิส่วนตัว.....	108
ข้อยกเว้นที่ไม่อาจมีสิทธิส่วนตัว.....	108
3.4.3 พระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. 2498.....	110
สถานะของสิทธิส่วนตัว.....	114

	การเข้าถึงและการเผยแพร่ซึ่งสิทธิส่วนตัว.....	115
	ข้อยกเว้นที่ไม่อาจมีสิทธิส่วนตัว.....	115
3.4.4	พระราชบัญญัติภาพยนต์ พ.ศ. 2473.....	116
	สถานะของสิทธิส่วนตัว.....	118
	การเข้าถึงและการเผยแพร่ซึ่งสิทธิส่วนตัว.....	119
	ข้อยกเว้นที่ไม่อาจมีสิทธิส่วนตัว.....	120
4	การคุ้มครองสิทธิส่วนตัวกับการสื่อสารสนเทศในกฎหมายต่างประเทศ	122
4.1	ประเทศอังกฤษ.....	122
4.1.1	ความเป็นมาในการให้ความคุ้มครองสิทธิส่วนตัวกับการสื่อสารสนเทศ ในประเทศอังกฤษ.....	123
4.1.1.1	ความหมายของสิทธิส่วนตัว.....	124
4.1.1.2	การสื่อสารสนเทศโดยพื้นฐานของสิทธิที่จะรู้.....	124
4.1.1.3	การให้ความคุ้มครองสิทธิส่วนตัวกับการสื่อสารสนเทศ	
	- โดยคอมมอนลอว์.....	127
	- โดย Data Protection 1984.....	129
4.2	ประเทศอเมริกา.....	139
4.2.1	ความเป็นมาในการให้ความคุ้มครองสิทธิส่วนตัวกับการสื่อสารสนเทศ ในประเทศสหรัฐอเมริกา.....	139
4.2.2	การให้ความคุ้มครองสิทธิส่วนตัวของสหรัฐอเมริกาปัจจุบัน.....	140
4.2.2.1	ความหมายของสิทธิส่วนตัว.....	140
4.2.2.2	การสื่อสารสนเทศ.....	141
4.2.2.3	การให้ความคุ้มครองสิทธิส่วนตัวกับการสื่อสารสนเทศ.....	142
	- โดยคอมมอนลอว์.....	142
	- โดยถือว่าเป็นความผิดฐานละเมิด.....	144
	- โดยถือว่าเป็นความผิดฐานละเมิดใน 4 รูปแบบ.....	147
	- แนวความคิดใหม่จากการให้ความคุ้มครองฐานละเมิด.....	157
5	บทสรุปและเสนอแนะ.....	161
5.1	บทสรุป.....	161
5.2	ข้อเสนอแนะ.....	187
	รายการอ้างอิง.....	192
	ประวัติผู้เขียน.....	204